

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo

Pražská advokátka JUDr. Veronika Janoušek Rudolfová se specializuje na sportovní právo. Sama byla vrcholovou lyžařkou, působila na Ministerstvu financí i v Národní sportovní agentuře. V rozhovoru pro EPRAVO.CZ hovoří o úrazech na sjezdovkách, odpovědnosti za škodu, pravidlech pro ski alpinisty i o sladění mateřství se samostatnou advokátní praxí.

Sportovní právo není úplně mainstreamový obor. Jaká cesta vás k této specializaci vedla?

Úplně náhodné to nebylo. Začala jsem závodně lyžovat, když mi bylo šest let, a vrcholově jsem lyžovala až do čtvrtého ročníku na fakultě – skončila jsem těsně před státnicemi. Už během studia, když jsem vybírala, které právní obory mě lákají, bylo sportovní právo přirozeně to nejbližší, co jsem k sobě měla.

Na fakultě se tomu v té době nikdo moc nevěnoval – až letos bylo založeno Centrum sportovního práva. Tehdy to byl jen povrchový výběrový předmět. Přitom jsem měla pocit, že se sportovní spory bagatelizují, ačkoli sport přináší velké zásahy jak do majetku, tak do zdraví. Jde tam o hodně peněz a úrazy při sportovní činnosti bývají často zásadní.

Sportovní právo není samostatný obor – vytahuje z každého právního odvětví to nejdůležitější. Protíná se tam trestní právo, civilní právo, proces, správa – vlastně všechno, co vás napadne. Pojítkem je sport a sportovní činnost. Plynule jsem přešla ze sportovní kariéry do té právní – dříve převažoval sport, teď převažuje právo.

Působila jste na Ministerstvu financí a v Národní sportovní agentuře. Je podle vás sportovní právo ze strany státu dobře uchopené?

Myslím, že se to ještě hledá. Je to vidět i z toho, že se sport přetvořil z MŠMT na Národní sportovní agenturu a teď máme ministerstvo sportu. Stát stále hledá přístup.

Vnímám, že jednotliví činitelé chápou, že sport je reprezentativní záležitost – je tu olympiáda, sportovci reprezentují Českou republiku. Na druhou stranu pořád převládá názor, že je to „jenom sport“ a tolik peněz se tam dávat nechce, protože by si to lidé měli platit sami. Stát stojí na hraně a moc neví, kam se naklonit. Není to ještě dostatečně uchopené.

Udělal vám radost zřízení ministerstva sportu?

Na Národní sportovní agentuře jsem pochopila, že být ministrem a být ve vládě má zásadní význam pro ovlivnění financí. Chyba agentury a jejího předsedy byla, že byl až ve druhé řadě přerozdělování. Ministr bude u procesu od začátku a bude moci do financí mluvit mnohem důrazněji. Je to krok správným směrem.

Pomohlo vám působení ve státních orgánech pro dnešní advokátní praxi?

Určitě, byla to jedna z nejprínosnějších zkušeností. Můj tatínek je advokát a říkal mi: nežeň se do advokacie, jdi si vyzkoušet něco jiného. Na Ministerstvu financí jsem byla jen rok, ale byla to ohromná škola.

Vidět ten kolos, který funguje nezávisle na ministrovi – je úplně jedno, kdo je ministr. A vidět, jak těžké je tím kolosem cokoli prohnat – ať je to schválení darování nebo prodej majetku státu, všechno trvá strašně dlouho.

Když se pak dostanete do advokacie a přijde klient s dotací – já jsem v Národní sportovní agentuře psala dotační programy – a říká, že už to tam před týdnem poslal a nikdo neodpověděl, tak si to vybavíte. Víte, jak to prochází, co se bude dít, co očekávat. Poznat státní správu zevnitř je opravdu zásadní.

Jsme uprostřed zimní sezóny, na sjezdovkách se množí nehody. Když do lyžaře někdo zezadu narazí, platí automaticky, že viník je ten zezadu – jako při dopravní nehodě?

To je asi nejčastější omyl – tato presumpce neplatí. V zákoně nejsou žádná pravidla pro posuzování srážek na sjezdovkách. Existuje ale FIS desatero, které je celosvětově uznávané – rozhlédni se, než se rozjedeš, přizpůsob rychlost, dodržuj bezpečnostní zásady.

Podle těchto pravidel se srážky rekonstruují. Když mi zavolá klient, že do něj někdo narazil, že tam jenom stál a za nic nemohl, ptám se: „Kde přesně jste stál?“ Pokud stál tam, kde ho nebylo vidět – třeba pod hranou – je to i jeho zavinění.

Vůbec neplatí, že může jenom ten, kdo jede shora. Těch deset pravidel se postupně prochází a vina se velmi často rozděluje – například 20 ku 80 procentům mezi účastníky.

Co by měl člověk udělat bezprostředně po nehodě, aby měl právník později jednodušší práci s dokazováním?

Je to velmi podobné dopravní nehodě. Zásadní je vše zdokumentovat – všechno vyfotografovat. A hlavně obstarat svědky. To je problém – svědků bývá na sjezdovce spousta, ale často odjedou. Podívají se, vyfotí si to, ale nikdo si je neidentifikuje, nikdo si od nich nevezme kontakt.

Pokud jste na tom vážně a ošetřuje vás horská služba, klidně jí řekněte: „Prosím, oslovte tamtu paní, která to viděla, vezměte si na ni kontakt.“ Ptám se, kdo další to viděl, a odpověď je: „Bylo tam hodně

lidí, ale na nikoho kontakt nemám.“ Pak jsme slovo proti slovu.

Doporučuji vždy vše vyfotografovat a vzít si kontakty na svědky. A lékařské zprávy – ta prvotní od horské služby je důležitá. Horská služba sepisuje zprávu a já jsem pak schopna podle místa a času dohledat informace o srážce.

Co všechno může poškozený od viníka požadovat?

Klasika je bolestné a ztížení společenského uplatnění, náhrada škody – nejčastěji sportovního vybavení – a náhrada ušlého výdělku. To je trojice, která se vymáhá nejčastěji. Náklady na léčení nebo nemajetková újma se řeší málokdy, protože je to těžko vyčíslitelné a vyžaduje složité znalecké posudky.

Nejde ale vždy jen o vymáhání vůči jiným lyžařům. Často řeším i nároky vůči provozovateli ski areálu – srážky do plůtků, do označení, do kůlů. Srážky s rolbou jsou bohužel také časté.

Blíží se jarní prázdniny a školy pořádají lyžařské kurzy. Jak je řešena odpovědnost za úrazy dětí?

Jakmile rodič odevzdá dítě, odpovědnost přechází na školu, sportovní klub nebo organizaci. Nastupuje povinnost dodržet náležitý dohled, který má vykonávat trenér nebo učitel.

Náležitý dohled závisí na mnoha faktorech – počet trenérů na děti, věk dětí, jejich schopnosti, místo, kam jedou, jaké terény zvolí, jak rozdělí skupiny. Rodič si může zkontrolovat, kolik trenérů s dětmi jede. Když vidíte celý autobus dětí a jen dva učitele, bála bych se náležitého dohledu od začátku – čtyřicet dětí na sjezdovce dva učitelé těžko ohlídkají.

Pokud je náležitý dohled dodržen a dítě si zlomí nohu při běžném pádu – ujelo mu, spadlo – je to riziko sportu. Sport vždy nese určité riziko, které podstupuje každý, kdo ho vykonává. Ale pokud dítě zavolá, že si zlomilo nohu v lese, protože je tam trenér vzal mimo sjezdovku – tam je porušen náležitý dohled a může za to škola či organizace.

Jak časté jsou rodičovské spory se školou?

Já jsem řešila dva případy. Ale myslím, že to není tak neběžné a je to dokonce čím dál intenzivnější. Obecně sport přináší čím dál více sporů – lidé mají více informací, vědí, na co mohou dosáhnout, a jsou starostlivější.

Platí pravidlo pravé ruky i při lyžování? Na sjezdovkách je čím dál více ski alpinistů – kdo má přednost?

To je mýtus. Ski alpinismus se stal fenoménem – dříve se odehrával v horách mimo sjezdové tratě, teď je to „fitness ski alpinismus“, kdy lidé běhají po sjezdovkách. Ale ski alpinista tam přednost nemá.

Vychází to z pravidla FIS číslo 7: stoupající nebo scházející lyžař či snowboardista se má držet na okraji sjezdovky. Navíc ski alpinisté většinou nemají koupenou permanentku. V Česku je to zatím liberální, ale například na Slovensku už zpoplatnili skipasy pro ski alpinisty – za 12 eur, protože úprava tratí a zasněžování něco stojí.

Co se týče přednosti – ski alpinista se má držet na okraji, chodit za sebou, nikoli vedle sebe. Znáám judikaturu ze Slovenska, kde byla srážka ski alpinisty s lyžařem – zavinění bylo na straně ski alpinisty. On je ten, kdo si má dávat pozor.

Měl by ski alpinista vědět něco víc o pravidlech než běžný sjezdař?

Určitě záleží, kam se vydá. Měl by se podívat, zda ski areál nevyznačil speciální trasy pro ski alpinisty. Třeba loni na jaře ve Špindlerově Mlýně bylo málo sněhu a ski alpinisté se vydávali po jediném sjezdovce v provozu. Bylo to napůl ski alpinistická a napůl sjezdařská – neudržitelné a nebezpečné. Ski areál vydal pokyn, že ski alpinisté mají chodit okolo po vedlejších cestách.

Ski alpinista nemá skipas, vstupuje do soukromého sportovního areálu – je to benevolence areálu, že mu to umožňuje. Měl by tedy dodržovat pravidla, která areál stanoví.

Jsou pravidla pro zimní sporty srozumitelně upravena? Je něco, co byste doporučila novému ministerstvu sportu?

Prostor pro zlepšení určitě je. Rakousko sice také nemá FIS desatero v zákoně, ale jednotlivé spolkové země už vydávají přesné pokyny třeba pro ski alpinisty. Ve Švýcarsku mají jednotlivé kantony také daná pravidla – profesionalizuje se to.

Nejsem zastáncem přílišné regulace, nemyslím, že by se to mělo zanášet do zákona. Mělo by to spíše zůstat na úrovni doporučení nebo směrnic ski areálů. Tím se to stane prevenční povinností – a pokud bude něco porušeno, můžeme přesně říct, co lyžař nebo ski alpinista porušil. Lépe pak můžeme jít po náhradě škody.

Jste maminkou malého miminka. Změnilo mateřství váš pohled na advokátní praxi?

Změnilo. Obecně mi přijde, že jakýkoli spor by měl být efektivní a ne dlouhodobý. Každý spor má dopad na rodinu. Pokud přijde tatínek se zraněním, má ušlý výdělek a nemůže vydělávat na rodinu – to se má vyřešit dohodou co nejrychleji a nejefektivněji.

Mateřství změnilo moji praxi v tom, že je mnohem efektivnější. Když máte vymezenou hodinu, práce je opravdu intenzivní. Už se neztrácí čas.

Jaká by byla vaše rada ženám ve stejné situaci – sportovkyně, advokátka, matka?

Od začátku jsem si řekla, že chci zůstat pracovat. Člověk se tomu musí hodně přizpůsobit a organizovat – a přizpůsobit se musí i klienti. Velké díky patří klientům, kteří jsou vstřícní. Rada je komunikovat – s klienty, s kanceláří, s rodinou.

A myslím, že by kanceláře měly přistoupit na částečné úvazky a umožnit matkám alespoň částečně při mateřské pracovat. Vyškolit advokáta, dát mu know-how a kauzy je nákladné. Je nevýhodné advokátky ztrácet jen proto, že nemohou mít tolik hodin týdně.

Matky jsou velmi efektivní – práci dokážou udělat za mnohem kratší dobu. Samozřejmě jsou obory,

kde časová flexibilita není možná – krátké lhůty, hodně účastníků řízení. Ale obecně je matka na mateřské podceňovaná, a přitom jeden z nejefektivnějších pracovníků.

Hostem Studia EPRAVO.CZ byla pražská advokátka, specialista na sportovní právo, JUDr. Veronika Janoušek Rudolfová.

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě – základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)